

SPV jaro VI

Kontakt: zporych@zahradnickaskola.cz

Plán individuálního studia, pokyny k samostudiu a úkoly během výuky od 21. 4. do 29. 4. 2021.

2. A

Děkuji všem, kdož poslali vypracovaný úkol. Potěšilo mě, že někteří (spíše některé) z vás se pokusili odpovídat vlastními slovy, byť to u některých nebylo asi jednoduché.

Pro klasifikaci platí, že nezasílání úkolů je hodnoceno známkou 5 (je stanoven termín). Dále platí možnost si tuto známku opravit, stačí zaslat vypracované úkoly.

ETIKA

Dalším tématem souvisejícím s dosud probíranou látkou a s filosofií, které se budete věnovat ve 4. ročníku, je etika. V prvním ročníku jste probírali etiketu, tedy zásady slušného společenského chování. Co je etika, určitě pochopíte z následujícího textu. Bylo by dobré, kdyby si někteří (některé) z vás z tohoto tématu odnesli poznání, že jejich přístup ke školním „povinnostem“ je neetický, byť etický kodex žáka nemáme stanoven...

Definice obecné etiky, aplikovaná etika

Etika

- je souhrn norem a pravidel, vyjadřujících názory společnosti na chování a jednání lidí z hlediska dobra a zla, správnost a nesprávnosti
- je to nauka o mravnosti o původu a podstatě morálního vědomí a jednání
- relativně samostatná vědní disciplína filosofického charakteru, která zkoumá morálku, která by měla vést k dobru; řeší dvě základní otázky:
 1. Co je dobré? 2. Co je spravedlivé?

- věda, které zkoumá mravně relevantní jednání, funguje jako hodnotící aspekt
- členění:
 - a) etika pozitivní (zkoumá, co je)
 - b) etika normativní (co je a co má být)
- V podnikatelské etice jde o reflexi etických principů do veškerých podnikatelských činností, zahrnující individuální a korporativní hodnoty

Existuje mnoho rozlišení a druhů etiky:

- Etika filozofická, etika náboženská
- Etika individuální, etika sociální
- Etika heteronomní, etika autonomní
- Profesní etika (etické kodexy - lékařský, obchodní, právní, počítačový, knihovnický atd.)
- Dále: bioetika, environmentální etika ...

Etický kodex

Etický kodex, též **kodex chování** (*anglicky code of conduct*) je pravidlo nebo dokument, který upravuje obecné i konkrétní postupy v jednotlivých organizacích a profesích. Svůj etický kodex mají např. lékaři (Hippokratova přísaha), právníci, novináři a další profese . Také některé organizace, sdružení nebo firmy mohou vytvářet kodex pro své zaměstnance, a to buď závazné (zaměstnanec může dostat při smlouvě kodex k podepsání a na základě jeho porušení mu hrozí výpověď), nebo nezávazné (jejich dodržování je dobrovolné).

Dobro

- vědomé jednání, které odpovídá mravním zákonům (mír, láska k životu, ochota pomáhat, úcta)

Mravně relevantní jednání

- zahrnuje odpovědnost i oprávněnost (mandát k jednání) v bezprostřední vazbě na svobodu volby

Etika tedy nejprve stanovuje „co má být“, co je žádoucí z hlediska dobra, spravedlnosti apod. a současně se snaží tyto pojmy blíže určit a zdůvodnit. Vzhledem k zaměření etiky na lidské jednání (na to, co je žádoucí, dobré) je tato oblast lidského myšlení označována jako praktická filosofie.

Proč etika? – proč konat dobro a nekonat zlo???? atd. – odpovědí je spousta; pro přežití lidstva i smysluplné fungování vztahů je nutné nalézt a respektovat základní mravní vědomí a hodnoty. V celosvětové etické diskusi se vede rozhovor o „projektu světového étosu“, hledá se, co je všem společné - důraz na lidskou důstojnost, nedotknutelnost svobody, rovnost, spravedlnost, solidaritu.

Současné vývojové směry etiky:

Objevuje se řada směrů, etických názorů na mnohé oblasti lidského života; mezi témata praktické etiky patří např. *smysl života, svědomí, přátelství a láska, manželství a rodina, etika v mezilidských vztazích, mír a mezinárodní vztahy.*

Vyvíjí se např.:

Sociobiologie - zkoumá vývoj lidského druhu jako skupinově žijícího živočicha a ptá se, jaké vzorce chování máme vrozeny. Jedná se o vědecký výzkum lidské přirozenosti, který má značný význam z hlediska stanovení toho, co je nám jako lidem vnitřně vlastní, jaké modely vzájemného chování a vzájemných vztahů jsou nám vrozeny.

Ekologická etika - zkoumá vztah lidské společnosti a přírody jako morální problém; zabývá se např. problematikou mravní odpovědnosti za zachování zdravého životního prostředí.

Politická etika - jejím výchozím předpokladem je, že existuje nějaké obecné dobro, o jehož uskutečnění politika usiluje či by alespoň měla usilovat. Zabývá se například otázkou, zda se politikové mohou řídit morálními zásadami platnými v běžném životě.